

Man kan göra en holk-liknande konstruktion med regntak. Här ligger bambupinnarna lösa. Flytta inte pinnarna under den varma årstiden, då hittar inte en hona som börjat bygga boceller tillbaka.

På bilden ovan har en stubbe "byggs om" till bo för steklar. Gamla konservburkar (bild nedan) kan också komma väl till pass.

Honan av det röda murarbetet håller på att stänga till ett fjärde rör med lera.

T.v: Ett annat sätt att göra bon är att borra hål (3 till 13 mm) i en träkloss eller en tjock bräda. Hålen kan gärna vara upp till 15 cm djupa.

Sätt sting på tillvaron!

Det är inte bara fåglar som behöver hjälp med boplatser. Vildbin (humlor och solitärbin), solitärgetingar och andra liknande steklar använder även de hålrum för att bygga bon till sina larver. Det kan vara ihåligheter i torra växtstjälkar, hål gjorda av andra insekter i döda trädstammar eller hål i murbruk och tegel.

Våra städade och välansade trädgårdar saknar ofta lämpliga ihåligheter. Genom att ordna boplatser för vildbin och andra steklar kan du hjälpa dem att trivas och dessutom få hjälp med pollinationen av växter. På köpet får du också ökad biologisk bekämpning av skadedjur och en mer levande och intressant närmiljö. Placerar du bona på en plats som du ofta passerar, är det lätt se när de blir besökta eller bebodda. En idealisk placering är under fönsterblecket på en södervägg.

Boceller

Honan gör i ordning en cell där maten läggs längst in, lägger ett ägg ovanpå maten och murar igen utrymmet med en vägg. Fyra till åtta sådana celler tillverkas efter varandra beroende på hålighetens längd. Maten ska räcka tills larven utvecklas till ett vuxet bi.

Social eller solitär?

Det finns vilda bin som kallas för solitära bin eftersom de lever ensamma, medan tambiet, som är ett socialt bi lever i större samhällen.

Liten risk för stick

Nu tror kanske någon att man riskerar att bli stucken av solitära bin och getingar. Den risken är emellertid nästan obefintlig, om man inte håller fast honorna med händerna – de kan inte riskera sina liv genom att vara allt för aggressiva. Om de blir dödade kan de ju inte föra sina gener vidare till nästa generation. Arbetare av sociala bin, getingar och myror däremot, är sterila och kommer aldrig att föra sina gener vidare. De kan därför vara väldigt aggressiva.

Referens och bilder: Börge Pettersson, CBM. Granskat av Lars-Erik Lindell, SLU Omvärld. På www.bioresurs.uu.se/myller kan du läsa mer om steklar och deras bon.

👉 Så här gör du stekelbon

Köp blomsterpinnar av bambu, gärna i så många olika tjocklekar som möjligt! Såga sedan av pinnarna i bitar om 20–30 cm så att alla har en nod (mellanvägg) i mitten eller ena änden. Insekterna vill inte bygga i pinnar där de kan se rakt igenom. En del bambupinnar är inte ihåliga utan har en mjuk märm i mitten, som går bra att krafsa ut med en spik eller borrh. Samla pinnarna i buntar med 10–30 stycken i varje och fäst ihop dem med ståltråd, stark tejp el.dyl. Häng sedan upp buntarna vågrätt på till exempel en husvägg. De ska helst nås av mycket sol men även vara skyddade mot regn.

Hane av blått murarbi.

🔍 Undersök

Anteckna alla besök av insekter under till exempel en timme och försök beskriva eller fotografera dem så att de kan artbestämmas senare med hjälp av en bok. Försök att se vad de olika besökarna gör och om de bär något med sig! Notera också datum, klockslag och väder samt diameter i besökt pinne.

Visste du att...

Nästan 8 000 av de ungefär 25 000 insektsarter som påträffats i Sverige hör till ordningen steklar. Här hittar man välbekanta insekter som getingar, myror, humlor och andra bin.

"Hur sälsamt bygga de icke sina kakor? Huru afdelade de ej sina honungs sexkantiga pipor så nått, at ingen Landtmätare dem nogare skulle kunna uträkna, och hur fylla de icke vist-huset til vintern?"

Ur Linnés "Tal, om märkvärdigheter uti insekterna", 1739

Läs om **Skolprojekt Linné** på www.bioresurs.uu.se

Mars 2007

Måndag

Tisdag

Onsdag

Torsdag

Fredag

Lördag

Söndag

v. 9

26	27	28	1 <i>Albin, Elvira</i>	2 <i>Ernst, Ema</i>	3 <i>Gunborg, Gunvor</i>	4 <i>Adrian, Adriana</i>
----	----	----	---------------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------------

v. 10

5 <i>Tora, Tove</i>	6 <i>Ebba, Ebbe</i>	7 <i>Camilla</i>	8 <i>Siv</i> Internationella kvinmodagen ♀	9 <i>Torbjörn, Torleif</i>	10 <i>Edla, Ada</i>	11 <i>Edvin, Egon</i>
------------------------	------------------------	---------------------	--	-------------------------------	------------------------	--------------------------

v. 11

12 <i>Viktoria</i> Kronprinsessans namnsdag 	13 <i>Greger</i>	14 <i>Matilda, Maud</i> Biologiolympiaden, nationell uttagning	15 <i>Kristoffer, Christel</i> Sista ansökningsdag sommarkurser på uni- versitet och högskolor	16 <i>Herbert, Gilbert</i>	17 <i>Gertrud</i>	18 <i>Edvard, Edmund</i>
---	---------------------	---	--	-------------------------------	----------------------	-----------------------------

v. 12

19 <i>Josef, Josefina</i>	20 <i>Joakim, Kim</i>	21 <i>Bengt</i> Vårdagjämningen 	22 <i>Kenet, Kent</i>	23 <i>Gerda, Gerd</i>	24 <i>Gabriel, Rafael</i>	25 <i>Marie bebädelsedag</i> Sommartid börjar
------------------------------	--------------------------	--	--------------------------	--------------------------	------------------------------	--

v. 13

26 <i>Emanuel</i>	27 <i>Rudolf, Ralf</i>	28 <i>Malkolm, Morgan</i>	29 <i>Jonas, Jens</i>	30 <i>Holger, Holmfrid</i>	31 <i>Ester</i>	1
----------------------	---------------------------	------------------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------------	---

VINJETTBILD: BACKSIPPA

ANNONS